

Nr 96.

Av herr **Larsson, Sam, m. fl.**, om sänkning av minimitullen för vissa lanbruksmaskiner.

Den politik till jordbruksnäringens stöd, som statsmakterna hittills bedrivit, har i övervägande mån tagit sikte på att bereda jordbrukarna högre priser för sina produkter eller säkrare avsättning för dem. Den andra vägen att förbättra jordbrukets avkastning, nämligen att sänka dess produktionskostnader, har knappast alls blivit beträdd. Det kan dock icke förnekas, att i den mån den senare vägen är framkomlig, är den lika fördelaktig för jordbrukarna som prishöjningar och detta utan att konsumenterna belastas. Följaktligen anse vi, att varje möjlighet att sänka jordbrukets produktionskostnader bör noga övervägas och att man därvid har skäl att särskilt intressera sig för åtgärder som kunna vidtagas direkt av staten utan användande av någon tyngande apparat. Utifrån dessa synpunkter förefaller det oss särdeles befogat att inrikta uppmärksamheten på vissa lättnader i tullsatserna på jordbrukets produktionsmedel.

På förslag av Kungl. Maj:t beslöt 1933 års riksdag att höja minimitullsatserna för ett stort antal maskiner och apparater från 5 procent till 15 procent av värdet. Bland dessa artiklar befunno sig även jordbruksmaskiner som hänföras till stat. nr:s 1733—1747 i tulltaxan. Orsaken till tullhöjningarna var närmast läget beträffande förestående handelsförhandlingar, och de nya tarifferna hade karaktären av en beredskapsåtgärd för ett befarat traktatslöst tillstånd. Föredragande departementschefen uttalade också sin förhoppning att de ifrågavarande tullhöjningarna snart skulle kunna avvecklas. De avsedda förhandlingarna gingo emellertid om intet, men de tillfälliga tullförhöjningarna ha likväl fått bestå och belasta jordbrukarna.

Av bilagda sammanställning av siffrorna för tillverkning, förbrukning samt in- och utförsel av ifrågavarande varuslag framgår, att importen året före tullhöjningen 1932 utgjorde endast 8.3 procent av förbrukningen, var emot den svenska industrien exporterade 26.8 procent av sin tillverkning. Det anmärkningsvärda är, att dessa relationstal voro praktiskt taget oförändrade 1936, ehuru de absoluta siffrorna tredubblats. Det faktum, att tullhöjningen icke föranlett någon minskning av importen, torde bevisa att de svenska fabrikanterna tillfullo utnyttjat tullskyddet på den inhemska marknaden. Och att exporten kunnat ökas absolut taget, bevisar att den inhemska industriens räntabilitet icke är beroende av det höjda tullskyddet. Följaktligen skulle jordbruksnäringen göra en direkt vinst genom en återgång till äldre tullsats utan att därigenom någon allvarlig skada tillfogades den inhemska fabrikationen. Det bör också observeras, att tullhöjningen tillkom utan någon avsikt att under ett normalt läge skydda fabri-

kanterna. Åtgärdens ekonomiska betydelse framgår därunder, att tullskyddet beräknat efter 5 procent av värdet på hela förbrukningen 1932 utgjorde endast cirka 300,000 kronor mot 2,900,000 kronor efter 15 procent år 1936. I detta resonemang förutsättes att, såsom känt är, viktullarna i förevarande fall icke hava någon nämnvärd betydelse.

Med anledning av det anförda få vi härmed föreslå,

att riksdagen ville besluta, att minimitullen för lantbruksmaskiner, hänförliga till stat. nr 1733—1747, sänkes från nuvarande 15 procent av värdet till 5 procent.

Stockholm den 22 januari 1938.

Sam Larsson.

Elof B. Andersson.

D. Hansén.

J. Bergman.

B. v. Stockenström.

Bilaga.

Tillverkning, in- och utförsel samt förbrukning av lantbruksmaskiner åren 1932 och 1935.

Stat. nr	Varuslag	Till-	Införsel	Utförsel	För-	Införsel i % av förbrukning	Utförsel i % av tillverkning
		verkning	1,000 kronor				
1932.							
1733	Tröskverk, för maskinkraft....	1,798	3	151	1,650	0.2	8.4
1734	» , andra	50	—	9	41	—	18.0
1735, 1747	Halm- och höpressar etc.....	166	—	8	158	—	4.8
1736	Såningsmaskiner.....	262	17	112	167	10.2	43.1
1738, 1740	Harvar, vältar, sladdar etc....	816	10	33	793	0.1	4.2
1739	Plogar, årder etc.	944	27	34	937	0.3	3.6
1741, 1742	Skörde- och slättermaskiner ..	2,439	121	1,371	1,189	10.2	57.1
1743	Hästräfsor etc.....	293	15	115	193	7.7	39.6
1737, 1744	Gödselspridare, ogrärensare etc.	381	56	48	389	14.4	12.7
1745	Harpor, kastmaskiner etc.	387	247	107	527	46.6	27.7
1746	Potatisrivningsmaskiner etc. ..	372	19	149	242	8.0	40.3
1733-1747	Summa	7,908	515	2,137	6,286	8,3	26.8
1936.							
1733	Tröskverk, för maskinkraft....	4,277	46	732	3,591	1.3	17.1
1734	» , andra	32	—	19	13	—	59.4
1735, 1747	Halm- och höpressar etc.	508	9	11	506	1.8	2.2
1738	Såningsmaskiner.....	1,750	219	426	1,543	14.2	24.3
1738, 1740	Harvar, vältar, sladdar etc....	1,954	108	56	2,006	5.4	2.9
1739	Plogar, årder etc.	2,490	311	56	2,745	11.5	2.2
1741, 1742	Skörde- och slättermaskiner ..	8,987	478	4,116	5,349	9.0	45.7
1743	Hästräfsor etc.....	1,300	49	424	925	5.3	32.6
1737, 1744	Gödselspridare, ogrärensare etc.	1,371	193	457	1,107	17.5	33.4
1745	Harpor, kastmaskiner etc.	399	141	217	323	43.7	54.2
1746	Potatisrivningsmaskiner etc. ..	682	43	148	577	7.4	21.8
1733-1747	Summa	23,750	1,597	6,662	18,685	8.6	28.0

